

Oppi&ilo

RÄMM
KUÄŠKKNJÄSTT!
ILO PISAROI!

Njaukkâmsää'n ommgi'žže • Silittelysanoja vauvalle

KÄÄLLAŽ

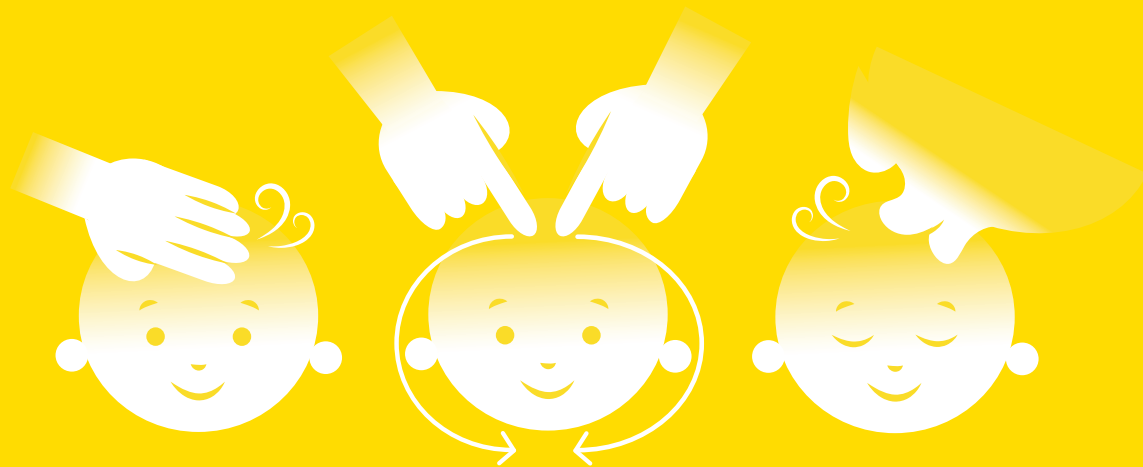
Vuõptid njaaukam,
njiõr njaaukam.
Kuõskkâd käällad lãdðsânji haa'lääm.

Uu'cces pe'llj.
Vuõi, nu't mooččãd!
Njonna cu'mm,
kaallšõs käällaž.

AARTEENI

Silitän hiuksia,
silitän poskea.
Otsaasi haluan hellästi koskea.

Pikkuinen korva.
Oi, niin soma!
Nenälle suukko,
aarteeni oma.

Njaauk kiõðinad ommga
vuei'v da njiõrid.
Silitä kädellãsi vauvan
päätä ja poskia.

Piij suõrmããd ommga kallu
da viigg kiõðããd pee'llji
pääi'k kããi'b räjjã.

Aseta sormesi vauvan
otsalle ja kuljeta kãdet
korvien kautta leukaan asti.

Cu'mmstõõl ommga!
Suukota vauvaa!

ČÄÄ'CCPIE'SS

Kuäškknjöözz silttee njauksted,
kâ'l tä'st ke'lbba luänn'jed.
Jue'lggäsuõrm soopt kuõskte,
kopplöözz nää'v so'stte.
Čää'ccpie'ss sueibat,
lij hää'sk lauggjest!

Pöözzam čääu'j, aañid, čääppat.
Ää'vääm kuä'mmrid mie'lkä-keä'ppest.

Njeid ommga čäcca kiõttmaddjinad
tuärjje'e da tuõ'll'jee'l. Joorät kiõđad
meälgžet mie'tpeivva ommga vaard ä'lnn.

Laske vauva veteen käsivarrellasi tukevasti
kannatellen. Pyöritä kättäsi rauhallisesti
myötäpäivään vauvan vartalolla.

VESIPESÄ

Pisarat on helliä,
kyllä kelpaa kelliä.
Varpaat vaahdon tapaa,
kuplat nuuhkii napaa.
Vesipesä keinuttaa,
kylvyssä on ihanaa!

Pesen kaulan, kainalot, massun.
Avaan nyrkit tahmatassun.

Njaauk kuä'mmrin rää'ddest vuälärra
da sueibat ommga čää'zzest. Nöömäd
jee'res varddvue'zzid, gu kuõsktak töid.

Sivele kämmenellä rinnalta alaspäin ja
keinuttele vauvaa vedessä. Nimeä eri
kehonosat, kun kosketat niitä.

KUÄŠKKNJÕÕZZ ČIÕKKSA

Ko'škkeet käälla,
täpu, täp tarkka.
Oudsmääust nje'kkläätam,
kuäšknjõõzzid čiõkksa seekkam.
Njaukstee'l hääidam,
ommgan pääusam.

PISARAT PIILOON

Kullannuppu kuivaksi,
tapu, tap, tarkasti.
Kallistelen kallelleen,
pisarat piiloon pyyhkeeseen.
Hellitellen hoitelen,
vauvelini voitelen.

Läkstööl ommga vaard läddsânji, jie'rtid da sie'lj še.
Njaukäd ommga juõ'kk ä'rnn.

Taputtele vauvan vartaloa hellästi, myös kyljet ja selkää.
Silitlele vauvaa joka puolelta.

OMMGAŽSÄÄITANJ

Ommgast liä jionnjue'lj, rämm kuäšknjâstt.
Ommgast liä jionnjue'lj, rämm kuäšknjâstt.
Ommgast liä jionnjue'lj, ommgažsääitanj
liikktâstt.

Ommgast liä säittsuõrm, rämm kuäšknjâstt.
Ommgast liä säittsuõrm, rämm kuäšknjâstt.
Ommgast liä säittsuõrm, ommgažsääitanj
liikktâstt.

Joorât suorminad keä'ppsânji ommga jue'lğğ-
suõrmid uu'dee'l räämm jue'lğğvuâđaid.

Pyõrittele sormillasi kevyesti vauvan
varpaita ja ripottele iloa jalkapohjiin.

Piirâst suõrmäädvui'm kuä'mmriin certldõõggid
suõrmmkee'jjid uu'dee'l räämm kuä'mmrid.

Vedä sormillasi kämmenistä viivat sormen-
päihin ja ripottele iloa kämmeniin.

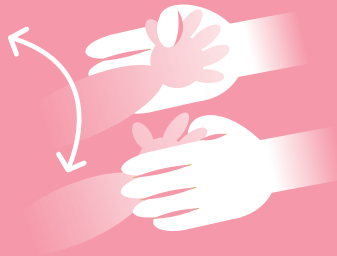
VAUVASOITIN

Vauvalla on valssivarpaat, ilo pisaroi.
Vauvalla on valssivarpaat, ilo pisaroi.
Vauvalla on valssivarpaat, vauvasoitin
soi.

Vauvalla on soittosormet, ilo pisaroi.
Vauvalla on soittosormet, ilo pisaroi.
Vauvalla on soittosormet, vauvasoitin
soi.

Vää'ld kïdd jue'lğğkääddain da sueibat juõ'ljid.
Ota kiinni kantapäistä ja keinuta jalkoja.

Vää'ld kïdd ommga kïõđin da sueibat tõid.
Ota kiinni vauvan käsistä ja keinuta niitä.

RUÕ'PSSSES TEÄLKKTEU'RR

Ruõ'psses teälkkteu'rr teärr,
kiõ'de ä'lnn tiärat.

Vuälgga töt kuärññ,
"Täai'ben leäm!" coolat.

Tuõstam-a njâäl'jed,
eža siõmmna põõlat?
Puä'd, puä'd teeuraž,
nu't pâäll jaukškuätt!

Humpš!

LEPPÄ- KERTTU

Leppäkerttu kipittää
pienen käden päällä.
Olalle se kiipeää,
kuiskaa: "Olen täällä!"

Uskallanko liukua,
kun vähän pelottaa?
Tule, tule pikkuinen,
niin pelko katoaa!

Humps!

Tiärat čuõjjik- da kōskksuõrmin ruõ'psses
teälkkteu'rren ommga kiõttmaddjest vuälgga.
Ää'n kiõd siõmmna ääi'j vuä'lğğkee'jjest
da viigg vuälas ču'vddkeäčča.

Kipittele etu- ja keskisormella leppäkerttuna
vauvan käsivartta pitkin olalle asti.
Pidä kättä hetken olkapäällä ja vedä se sitten
alas sormenpäihin asti.

PÄ'STTEMLÄÄDDAŽ

Pä'sttemlääddaž kop, kop!
Pä'sttemlääddaž hop, hop!
Pä'sttemlääddaž ķeārdd,
pä'sttemlääddaž ķeārdd.
Ķeārdd tän ārra tōt.
Di haaurast porrmōōžž nu't.

Ää'ved ton njää'lm!
Pä'sttemlääddaž seivv tääzz.

Piij ķiōdāād läāddžen ommga teeigaid
da jāā'det tōid vuā'lgģķee'jjid
siōmmna tiāddċee'l.

Laita kädet lintuna vauvan
ranteille ja kuljeta ne olkapäille
kevyesti painellen.

Ķee'rdet pä'sttemläädda kooum
vuāra njaaukee'l ķiōdīd teeigain
vue'lj räjja.

Lennätä lusikkalintua kolme
kertaa sivellen käsiä ranteista
olalle asti.

Läktōōl vuā'lgģķee'jjid da
see'rd ķiōdīd keā'ppsānji
ommga muāđai pīrr.

Taputtele olkapäitä ja
siirrä kädet kevyesti vauvan
kasvojen ympärille.

LUSIKKALINTU

Lusikkalintu kop, kop!
Lusikkalintu hop, hop!
Lusikkalintu lentää,
lusikkalintu lentää.
Se lentää tännepäin.
Se nappaa ruokaa. Näin.

Avaa suu!
Lusikkalintu laskeutuu.

Ķee'rdet lōkkōōzz tōōjee'l ommga pä'sttem, gu son mätt'tāātt poorrād ķiīdās porrmōōžž.

Lennätä lorutellen vauvan lusikkaa, kun hän opettelee syömään kiinteää ruokaa.

KÄ'LLOMMGAŽ

Sõõdsä'ppli ooudarra joodač,
piännai nääi't da nääi't suustač.
Kaass siltad kuärηad,
soorkõs-gõs njoikkad.
Njuä'mmlaž peittsâjja veečkat,
sä'ppli luamma leäukat.

Mon âskkääm tuu,
kaallšõs kä'llommgaž.
Leäk muu rää'kkes siõmäž!

Sõõdsä'ppli: Piirâst suorminad kruugg
ommga juälgga kizldõõggâst maanma.

Siili: Piirrä sormellasi ympyrää
vauvan säärelle nilkasta lantiolle asti.

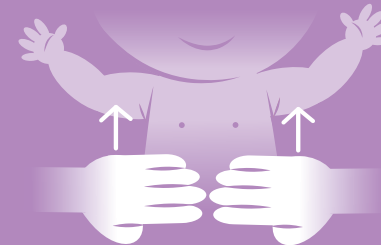
Piännai: Seekkast kiõdin njiccjõõzz
čäärbeällä ää'ljee'l kizldõõggâst.

Koira: Pyyhkäise kädellä säärtä
sivulle päin alkaen nilkasta.

Kaass da soorkõs: Kuärη da
njookat suorääd ommga
nuu'bbin njiccjõõzzin.

Kissa ja harakka: Kiipeä ja hypitä
sormiasi vauvan toisella säärellä.

Njuä'mmlaž da sä'ppli: Viigg kuä'mmrid vuärtõõggi
ommga čääu'j kuärηa a'ηe da âskkõõl suu.

Pupu ja hiiri: Vie kämmenet vuortellen
vauvan vatsaa pitkin kainaloon ja halaa häntä.

KULTAMUSSUKKA

Siili kierii eteenpäin,
koira nuuskii näin ja näin.
Kissa osaa kiivetä,
harakka taas hyppiä.
Pupu piiloon pujahtaa,
hiiri koloon sujahtaa.

Minä halaan sinua,
rakas kultamussukka.
Olet niin ihana!

LÕÕMMÂMPÄÄI'ĶEST

Hupšis hui!

_____ lõõmi.

Ko'st te'be _____ käunna?

Škaapp se'st? Ij!

Pää'rd vue'lnn? Ij!

Hupšis hui!

_____ lij tä'st
leei'n vue'lnn liäžže'men.

Piij kiõđääd le'be leei'n
ommga muâđ õu'dde nu't,
što son ij vuei'n tuu.

Aseta kätesi tai liina
vauvan kasvojen eteen
niin, ettei hän näe sinua.

Jää'det kiõđääd le'be
keä'ppsõs leei'n ommga
muâđ pâ'jjel käällast käibba.

Vedä kätesi tai liina
kevyesti vauvan kas-
vojen yli otsalta leukaan.

PIILOSSA

Hupšis hui!

_____ piiloutui.

Mistä _____ löytyy?

Kaapista? Ei!

Pöydän alta? Ei!

Hupšis hui!

_____ on tässä
liinan alla kellimässä.

Oo33 ommga da ee'ttel
rämmšee'l kue'sttma,
nu't ommgaž še rämmšäävv.

Etsi vauvaa ja ilmesty
ilahtuen näkyviin, niin
vauvakin ilahtuu.

ŠEIKKMÕ'ŠŠE

Porjstep maainâs-suäll'ja,
õõntep teârmazpuäknja,
Sueibtep sue'jjouu'sid,
njui'kkeep nu't šeikkmõõžžid.

Huh!

Tää'vet ommga juõ'ljin,
kaagg meälgžet pââjas
da lue'st vuâlas.

Ota kiinni vauvan jaloista,
nosta rauhallisesti ylös
ja laske alas.

SEIKKAILUUN

Purjehditaan satusaareen,
kurkotellaan sateenkaareen.
Keinutellaan oksia puun,
hypätään suureen seikkailuun.

Hui!

Tää'vet ommga uu'cces kiõ'din,
kaagg pââiârra, sueibat siõmmna
da vää'ld ommga äskksad.

Ota kiinni vauvan käsistä,
nosta ylöspäin, keinuttele
hetken ja ota vauva syliin.

Mooččäs lakkõõz, siõr da heàrrampoodd
tue'rvve päärna da puàrraz vuàrrvaikktoõõz
aarg toobdàs pooddin. Njaukkmöš luannat
da räähuh at ommga. Lääskvõs kiõd,
lääd'es jionn da kicstõõgg õu'dde ommgi'žže
tobddmõõžž, što su'st àà'net huõl. Hooddsõs
lakkõõz tää'vte mie'ldez päärna da puàrraz
rämmas siõ'rre. Rämm kuäškknjàstt!

Suloiset lorut, leikit ja hierontahetket
vahvistavat lapsen ja vanhemman vuoro-
vaikutusta arjen tutuissa tilanteissa.
Silittely rentouttaa ja rauhoittaa vauvaa.
Lempeät kädet, hellä ääni ja katse kertovat
vauvalle, että hänestä pidetään huolta.
Vauhdikkaammat lorut tempaavat lapsen
ja vanhemman iloiseen leikkiin. Ilo pisaroi!

ÄÄ'KĶJOOUK IKÄRYHMÄT

Leikkä'tä'st • Olet tässä!

0-2

3

4

5

6-8

Sirpa Sironen-Hänninen lij
päärnaitvtnek, päärnaihoi'ddjeei
di škooltum maainäsheàrramohjeei.

Sirpa Sironen-Hänninen on
lastenrunoilija, lastenhoitaja
sekä koulutettu satuhierontaohjaaja.

Mä'tkk fi'tjummuž maai'limest juätkkai.
Matka oivaltamisen maailmassa jatkuu.

DESIGN[®]
FROM
FINLAND

Valmistaja / kustantaja:
Sanoma Pro Oy,
Porkkalankatu 20 A,
00180 Helsinki
www.sanomapro.fi
1. painos, 2021
Painettu Saksassa.

Graafinen toteutus:
Mikko Hiltunen
Käännös koltansaameksi:
Sisko Hiikka Fofonoff
Teksti: Sirpa Sironen-Hänninen

